

ΜΗΠΩΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΚΕΦΤΟΥΜΕ ΤΗΝ
ΚΑΤΑΨΥΞΗ
ΩΑΡΙΩΝ;

ΛΕΝΕ ΟΤΙ ΘΑ ΣΩΣΕΙ ΤΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ. ΟΤΙ ΘΑ ΝΙΚΗΣΕΙ
ΤΟ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΡΟΛΟΪ. ΟΤΙ ΘΑ ΜΑΣ ΚΕΡΔΙΣΕΙ ΧΡΟΝΟ.
ΠΟΛΛΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΕΤΑ ΤΑ 30
ΚΑΤΑΘΕΤΟΥΝ ΣΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΩΡΩΝ ΤΑ ΠΙΟ ΠΟΛΥΤΙΜΑ
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΤΟΥΣ
ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΝΑ ΚΑΝΟΥΝ ΠΑΙΔΙ «ΚΑΠΟΙΑ ΣΤΙΓΜΗ
ΑΡΓΟΤΕΡΑ». ΠΗΓΑΜΕ ΝΑ ΔΟΥΜΕ ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ.
ΑΠΟ ΤΗ ΓΑΛΑΤΕΙΑ ΛΑΣΚΑΡΑΚΗ ΦΩΤΟ: BILL DIODATO

Αλλες γυναίκες τρελαίνονται όταν βλέπουν μωρά. Εγώ τρελαίνομαι όταν βλέπω γατιά, κουτάβια και πιγράκια στο Animal Planet. Λίγο πριν τα 33, δεν έχω ακόμα διαπιστώσει αν το μητρικό ένστικτο είναι κάτι που νιώθεις ξαφνικά στο στομάχι σου, όπως την πείνα, τη δίψα ή την ανάγκη για ζευγάρι, ούτε άκουσα ποτέ το βιολογικό μου ρολόι να χτυπάει, ακόμα και όταν κρατάω την αναπνοή μου και κάνω απόλυτη ψυχία.

Πραγματικά αγαπώ τα παιδιά των φίλων μου και με χαλαρώνει η παρουσία τους, αλλά αυτήν τη στιγμή δεν υπάρχουν σχέδια για την παραγωγή δικών μου. Αυτήν τη στιγμή απλώς αποδεικνύω τις κοινωνικές έρευνες: ότι τα 26 είναι τα νέα 18, ότι ένα μεγάλο κομμάτι της γενιάς των σημερινών τριαντάρηδων αργεί να ωριμάσει και να νοικοκυρευτεί, φοβάται τη δέσμευση, χωρίζει πιο εύκολα, ζει για τον εαυτό του. Τρέχει σε συναυλίες και οικολογικές συγκεντρώσεις, δοκιμάζει ό,τι καινούργιο ανοίγει στην πόλη, ξεδεύει τους μισθούς σε ταξίδια, γκαρνταρόμπες ή στο στεγαστικό για ένα διαμέρισμα όπου το παιδικό δωμάτιο χρησιμεύει ως αποθήκη.

Οι νέοι γονείς που ξέρω λένε ότι ένα παιδί αλλάζει τα πάντα. Τι γίνεται όμως όταν «τα πάντα» σου αρέσουν όπως είναι; Μερικές φορές, ακόμα και όταν συγκατοικούμε ερωτευμένοι με κάποιον, είμαστε ήδη πολύ εθισμένοι στην ντόλτσε-βίτα, στο καλό σεξ και στις τεμπέλικες Κυριακές για να σκεφτούμε τα μωρά.

Θα ήθελα να κάνω παιδιά. Στο μέλλον, την κατάλληλη στιγμή, με τον κατάλληλο άνθρωπο. Στα προσωπικά στοιχεία της σελίδας μου στο myspace, δίπλα στη λέξη children έχω γράψει: «Someday». «Κάποτε». Όχι όπως «κάποτε θα σκορφαλώσω στο Έβερεστ» ή «κάποτε θα γίνω πλούσια». Γιατί αυτά τα κάποτε έχουν deadline το προσδόκιμο ζωής του σύγχρονου ανθρώπου, ενώ η δυνατότητα της μητρότητας, τόσο βιολογικά όσο και νομικά, όχι. Το someday είναι, τελικά, εκείνο το αθόρυβο βιολογικό ρολόι. Διότι εκεί που κάποτε νόμιζες ότι έχεις μπροστά σου δεκαετίες, μια μέρα συνειδητοποιείς ότι δεν σου μένουν παρά μόνο μερικά χρόνια.

Οι Αμερικανίδες, επίσης αγχωμένες με το ρολόι, τρέχουν να καταψύξουν τα ωάρια τους σε μοντέρνες κλινικές. Το να καταψύξεις τα ωάρια σου έχει γίνει της μόδας στη Νέα Υόρκη κι εγώ βρίσκομαι στη δροσερή αίθουσα αναμονής του συνεργάτη μας Ιατρού Στέφανου Χανδακά στην Αθήνα, για να διαπιστώσω αν τελικά αυτός είναι ο καλύτερος τρόπος για να απαλλαγούμε, προς το παρόν, από το ενοχλητικό ρολόι. Το βάσεις στην κατάψυξη και ξενοιάζεις. Και αν αποφασίσεις να γίνεις μάνα στα 39, έχεις πάντα ένα απόθεμα του γόνιμου εαυτού σου στην άκρη για παν ενδεχόμενο.

«Μα πώς σου ήρθε ξαφνικά; Είσαι μικρή ακόμα για να ανησυχείς», με επιπλήττει. «Στην ηλικία σου θα κάναμε κατάψυξη κυρίως για ιατρικούς λόγους». Εγώ όμως θέλω σώνει και καλά να κάνω κατάθεση τα ωάρια μου. «Και αν αύριο, ω μη γένοιτο, πάθω κάτι; Αν ποτέ δεν νιώσω έτοιμη και αν νιώσω έτοιμη όταν θα είναι αργά; Αν δεν είναι έτοιμος ο άνδρας της ζωής μου κι εμένα με πάρουν τα χρόνια;» τον απειλώ. «Ακόμα και αν μου έρθεις σε μερικά χρόνια για να κάνουμε εξωσωματική, επειδή για τον άλφα ή βήτα λόγο δεν καταφέρνεις να συλλάβεις με το φυσικό τρόπο, θα προτιμήσω να πάρω τα φρέσκα ωάρια σου των 37, 38, 39 ή 40 ετών. Είναι καλύτερα από τα καταψυγμένα σου των 33. Διότι αυτά που θα αποψυχθούν θα είναι μεν άριστα, αλλά θα επιβιώσει περίπου το 60%-70%, τα υπόλοιπα 30% θα τα χάσουμε. Αν βέβαια

INFO

Κατάψυξη ωαρίων μπορείτε να κάνετε σε πολλά από τα 50 περίπου κέντρα εξωσωματικής γονιμοποίησης που λειτουργούν στην Ελλάδα. Για τις Μονάδες Ιατρικής Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής που πληρούν τις κατάλληλες προϋποθέσεις απευθυνθείτε στο υπουργείο Υγείας.

ΜΕ 2.000-2.500 ΕΥΡΩ ΘΑ
ΕΧΩ ΤΟ ΚΕΦΑΛΙ ΜΟΥ ΗΣΥΧΟ.
Η ΚΑΤΑΨΥΞΗ ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΥ
ΠΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ,
ΣΤΙΣ ΗΠΑ ΚΟΣΤΙΖΕΙ ΠΑΝΩ
ΑΠΟ 10.000 ΔΟΛΑΡΙΑ

μου έρθεις στα 46 σου, τότε θα χρησιμοποιήσω τα καταψυγμένα».

Συμπέρασμα πρώτο: τα καλά νέα είναι ότι μέχρι τα 40 –άντε και 41– έχουμε ωάρια σε καλή κατάσταση και μας γνέφουν από το μέλλον με αισιοδοξία. Αν όμως αυτό θα με έκανε να νιώσω καλύτερα, μπορούμε να βάλουμε μερικά στην κατάψυξη και τώρα, μου προτείνει ο κ. Χανδακάς. Δεν θα επιβαρύνει την υγεία μου, δεν θα με ταλαιπωρήσει και το κόστος δεν είναι ιδιαίτερα υψηλό. Με 2.000-2.500 ευρώ θα έχω το κεφάλι μου ήσυχο. Συμπέρασμα δεύτερο: η κατάψυξη είναι πολύ πιο οικονομική για τις Ελληνίδες, στις ΗΠΑ κοστίζει πάνω από 10.000 δολάρια. (Διαβάζω ότι η χώρα μας έχει γίνει προορισμός του λεγόμενου τουρισμού γονιμότητας: έρχονται εδώ απ' όλο τον κόσμο, κάνουν διακοπές και φεύγοντας μπαίνουν και για μια εξωσωματική). «Πάντως δεν είσαι η μόνη που το σκέφτηκε νωρίς. Αρκετά κορίτσια στην ηλικία σου έρχονται και καταψύχουν τα ωάρια τους καθαρά για ψυχολογικούς λόγους. Για να ηρεμήσουν», με σιγοντάρει διακριτικά ο γιατρός.

Σε περίπτωση που το πάρω απόφαση, η διαδικασία είναι η ίδια σχεδόν με την εξωσωματική. Μια σειρά ενέσεων (τύπου ινσουλίνης, ελαφριές, που αν αντέχεις τις κάνεις μόνη σου στο σπίτι, αλλιώς στο ιατρείο) για 10 μέρες. Είναι σαν να κάνεις reset της ωοθήκης. Ξεκινάει η πρόκληση της ωορρηξίας, γίνονται μερικές ενέσεις ακόμα και υπέρηχοι και παρακολουθείσαι καθημερινά. Σου κάνουν μετρήσεις. Περίπου 20-23 μέρες από την αρχή της διαδικασίας, όταν τα ωάρια έχουν φτάσει σε ικανοποιητικό μέγεθος, γίνεται η ωοληψία. Αντί για ένα ωάριο που θα είχαμε φυσιολογικά, τώρα έχουμε δέκα, ακόμα και 25 ή 30.

Αυτό είναι. Οι καταθέσεις μου θα βρίσκονται ασφαλείς στους -190 βαθμούς στην τράπεζα ωαρίων, έτοιμες να τις αξιοποιήσω κάποια στιγμή μέσα στα επόμενα 17 χρόνια (ο νόμος απαγορεύει την τεχνητή γονιμοποίηση σε γυναίκες άνω των 50). Θα μπορώ να τις έχω εκεί με ένα συμβολικό ετήσιο κόστος φύλαξης, περί τα 150 ευρώ. Τα υποψήφια μωρά μου. Έτοιμα για μένα και για εκείνον που θα θελήσω να του μοιάσουν.

Πάντως, ακόμα και αν έχεις βρει τον άνθρωπό σου, δεν βλάπτει να χρησιμοποιήσεις την κατάψυξη αν σκεφτούμε ότι, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, 250.000-300.000 ζευγάρια αντιμετωπίζουν πρόβλημα υπογονιμότητας στην Ελλάδα. Βέβαια ένα ζευγάρι που βρίσκεται σε σταθερή σχέση ή γάμο και προτιμά (κοινή συναίνεση) να αναβάλει την τεκνοποίηση για αργότερα, καλύτερα είναι να καταψύξει κατευθείαν γονιμοποιημένα ωάρια.

Η μαμά μου θα ανατρίχιαζε. «Τι απέγινε ο κανονικός τρόπος; Είσαι με κάποιον, παντρεύεστε, κάνετε παιδί. Απλό είναι». Η αλήθεια είναι ότι τα πο-

σοστά επιτυχίας της μεθόδου είναι μόνο 25%-30%, λίγο πιο χαμηλά από την εξωσωματική. Ο γιατρός βάζει τα πράγματα στη σωστή διάσταση:

«Την κατάψυξη την κάνουμε πρωτίστως όταν υπάρχει πρόβλημα υγείας, όπως σε μια νέα κοπέλα που διαγνώστηκε με καρκίνο ωοθηκών και πρέπει να σώσει μερικά ωάρια πριν ξεκινήσει τις χημειοθεραπείες. Διότι εκείνη θα ζήσει, αλλά χωρίς ωοθήκες. Τη μέθοδο την προτείνουμε επίσης ανεπιφύλακτα σε μια τριαντάρα που ξέρει ότι για τα επόμενα δέκα χρόνια θα αφοσιωθεί στην καριέρα της ή σε κάποια που πλησιάζει τα 40 και θέλει να απελευθερωθεί από την ψυχολογική πίεση του χρόνου (το βιολογικό ρολόι έχει καταστρέψει πολλές σχέσεις). Αντίθετα, αν έχεις βάλει στόχο να γίνεις μπτέρα, τότε ναι, ξεκίνα με το φυσιολογικό τρόπο».

Έφυγα από το ιατρείο πεπεισμένη ότι η επιστήμη είναι εκεί αν θελήσω να της χτυπήσω την πόρτα για βοήθεια. Αποφάσισα να μην καταψύξω ακόμα τα ωάρια μου, όχι πριν αφήσω τη φύση να κάνει τη δουλειά της κάπως πιο ρομαντικά. Πάω να βγάλω από την κατάψυξη μισό κιλό βελγική σοκολάτα Häagen Daz και να σκερτώ για όλα αυτά με την πουχιά μου. **mc**

Ευχαριστούμε για τη βοήθεια το δρ. Στέφανο Χανδακά, MD MBA PhD, μαιευτήρα-ενδοσκοπικό χειρουργό-γυναικολόγο, επιμελητή του Princess Royal University Hospital στο Λονδίνο και επιστημονικό συνεργάτη του Νοσοκομείου Ιασώ (www.woman.com.gr).